

Collegial-Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 38. Den 18 September 1802.

Trykt i Kjøbenhavn hos Director Johan Frederik Schult.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen.

Justitsraad og Deputeret i det
danske Cancellie.

Peter Johan Monrad.

Justitsraad og Departements
Chef i det danske Cancellie.

Offentlige Foranstaltninger.

Sil den, i Anledning af Qvægsygen, anordnede bestandige Commission i Kjøbenhavn, er blevet indberettet, at i Lithauen i det Nielske Departement er Qvægsygen igjen udbrudt, og at Gouvernements-Regjeringen i Lifland har fundet fornødent, derom i Riga at lade udgaae offentlige Bekjendtgjørelser og Advarsler, hvori er anført, at Sygdommens Kjendtegn denne Gang bestaae deri, at Qvæget holder op at æde, faaer rindende Pine og styrter Dagen derefter.

Commissionen har derfor, under 11 d. M., meddeelt samtlige Soldbetjente ved Søe Fødsstederne i Danmark,

mark, Norge og Hertugdømmene denne Efterretning, paa det de, i Henseende til de fra Riga til Fald-Distrikterne ankommende Skibe, kunne paasee, at det, som i Forordningen af 28 April 1779, især dens 5te og 6te §§, samt Forordningen af 20 Febr. 1801 og især dens 6 § er foreskrevet i Henseende til Sundheds-Attester, nøiagtigen bliver iagttaget.

Paa det at Krigs- og Land Commissairernes Embedsforretninger nogenlunde kunne fordeles paa Aarets hele Tid, og den kongelige Tjeneste, saavel for Land- som Sø-Etaten, paa den tilsigtende Maade, worde fremmet, har det danske Cancellie, under 11 d. M., ved Skrivelse til vedkommende Embedsmænd, foreskrevet følgende Regler, som af alle Vedkommende skulle efterleves og følges;

1) Af- og Tilgangslisterne for hele Distriktet indgives, som sædvanligt, hvert Aar den 18 November, og bør, med Henshold til de nye Søelimiters nu havende første Bestemmelser og de Grundsætninger, Indrøvelserings-Forordningen paabyder, derved iagttages:

a. at Listernes Afgangs Bemærkninger oplyse: hvilke Søelimiter, ved Listens Slutning, af een eller anden Aarsag, maatte være fraværende fra Lægdet enten som kommanderede til Orlogs, endnu i Farten eller paa hvilken anden Maade, som ved Bemærkningen nøiagtigen bør oplyses;

b)

- b. at Listernes Tilgangs Bemærkninger bør oplyse: hvilke Sælimiter, ved Listens Slutning, ere komne tilbage til Lægdet, efterat de, paa een eller anden Maade, som benævnes i Bedtegningen, have været fraværende;
- c. at Sønner, som avles af Degne og Skoleholdere, bør anføres paa Tilgangslisterne og Præsternes Udskifter i Følge Forordningen af 11 Juni d. A., samt
- d. at Af- og Tilgangs Listerne bør bestemt være indsendte den 18 November, paa det at Land- og Søekrigskommissairen ikke skal blive sinket i sine Embedsforretninger, men strax kan begynde med Listernes Revision, og bør Lægdsforstanderne, ved paafølgende Session, tilkjendes en Mulct af 10 Rdlr. til Sognets Fattige, i Følge Plakaten af 21 November 1797, for hvert Lægds Lister, der ei indsendes til den bestemte Tid.

2) For det eller de Amter, som i Følge General-Krigskommissairens Anmældelse for Amtmanden, bør have nye Lægdsedler, indsendes Af- og Tilgangs Lister med dertil hørende Præste-Attester, den 18 Mai, over de i Lægderne foresaldne Forandringer fra 12 November afvigte Aar til det løbende Aars 1 Mai, ligesom den 30 Mai næstefter indsendes nye Lægdsedler for de omgjældende Amter til Land- og Søekrigskommissairen, og iagttages derved det samme Forhold, som er bestemt i første Post.

3) De sædvanlige Søs- og Landmilicesessioner bør holdes saa betids om Aaret, at disse Sessioner kunne være tilendebragte førend Søefarten aabnes, og bør, saavel for at vinde Tid, som til Kongeægternes Besparelse, bemældte Sessioner holdes samlede i Kjøbstæderne saaledes, at Landmilicesessionerne paa hvert Sted begynde strax efter at Søesessionen er holdt, ligesom Land- og SøsKrigskommissairerne, saavidt mueligt, bør bestemme Lægdernes Møde for Sessionen saaledes, at Søesessionerne allerførst holdes for de Søelægder, der, efter deres Folkemængde, fortrinligen bidrage til Søeudrydningen.

4) Krigs- og Landkommisfai ren bør forfatte sin Expeditions-Protokol for næste Aars Landmilicesession saaledes, at samme er færdig den 18 November, folgeligt senere kun behøves at tilføre de Rettelser, hvortil de den Tid indkommende Af- og Tilgangs-Lister kan give Anledning. I øvrigt forbliver det ved allerhøieste Befaling af 14 October 1796: at Krigs- og Landkommisfai rerne, under det derved bestemte Vilkaar, førend de tiltræde Sessions-Reiserne, bør affende Gjenpart af de aarlige Tilgangslister til Amtmændene og Generalkrigskommissairen, ligesom det end videre bestemmes: at Fortegnelsen over det løbende Aars Tilførster ved Sessionerne, særskilte for Landmilice- og Søs-Sessionerne, bør tilsendes General-Krigskommissairen forinden Mai Maanedes Udgang.

5) Da det, ved 2den Post, er bestemt, at de nye Lægdsfedler udstedes aarligt i Mai Maaned, saa flyder deraf, at den nye Soc.-Hovedbrulle aarligt udstedes efterat de nye Lægdsfedler ere reviderede og berigtigede, samt at Gjenparter deraf, i Medfør af § 50 i Forordningen af 8 Januar 1802, derefter snarest muligt indsendes i Overeensstemmelse med Anordningerne.

Justitsfog.

Ved Høiesteretsdom af 18 f. M., der stadfæster en foregaaende Hof- og Stads-Retsdom, er Peder Jensen Høibye, af Holbeks Amt, for at have forfalsket Bancosfedler, forfærdiget falsk Mynt, samt gjort sig skyldig i Tyverier og Bedragerier i falsk Spil, tilfunden at have forbrudt Tre, Liv og Guds m. v. Af den fra Høiesteret indsendte Beretning erfares Sagens Omstændigheder at have været følgende. Det er med 4 Vidners eenstemmige Vidnesbyrd oplyst, at Tilstalte har forfalsket Genrigsdalersfedler til Genrigsdalersfedler; og ligeledes har han gjort falske Species, hvilke han har forsøgt at udgive som ægte. Han benægtede vel i Begyndelsen disse Facta, men, efterat være bleven overleveret til Inquisitions-Commissionen, tilstod han at have forfalsket 2 Genrigsdalersfedler, hvilke han havde forsøgt at udgive; men, da ingen vilde tage imod dem, fordi Bedrageriet var alt for øiensynligt, havde han opbrændt

brændt dem begge; ligeledes tilstod han at have forfærdiget nogle Femten Skillings Stykker og tvende Species, hvilke han ligeledes havde forsøgt at udgive, men, da ingen vilde modtage dem, havde han smeltet dem om. Han har endvidere tilstaaet at have fravendt en Bønde et Sølv-Lommeuhr i falsk Spil, og at have været Medvidder, Ophavsmand og Deeltager i adskillige heri Staden forøvede Tyverier. Efterat denne Sag, med alle dens Omstændigheder og Høiesterets Indstilling, af det danske Cancellie har været Hs. Majestæt foredraget, har det behaget Allerhøiøstamme, ved Reskript til Kongens Foged, af 10 Sept. d. A., at formilde fornævnte Høiesteretsdom saaledes, at Delinqventen, hvis Bedragerier ere saa øiensynlige og yderligen slette, at selv den ukynligste og eenfoldigste ei kunde lade sig bedrage af dem, benaades paa Livet imod at hensættes til Tugthuussarbejde paa Kongens Naade.

Blandede Efterretninger.

Bed en mellem Linnedvæverlaugets Mestere og Svende, under 3 April og 8 Mai d. A., indgaaen Forening og Vedtægt er det, i Henseende til Tidpengenes Erlæggelse og Sygebøssens Vedligeholdelse, blevet bestemt: at Svendene, fra sidste Nytaar at regne, skulle erlægge hver 4 Skill ugentligen, hvorimod, naar en Svend, som staaer i Arbejde ved Lauget, bliver syg,

skal

Skal hans Kuur og Pleie paa Hospitalet udbetales af
 Bøssen, uden at en saadan Evend skal være pligtig til,
 naar han bliver frisk, at betale noget deraf tilbage; men,
 dæer Evenden paa Hospitalet, bliver Bøssen berettiget
 til forlods Betaling af hans Esterladenskaber, saavel
 for det, der er udbetalt for hans Kuur og Pleie som
 for hans Begravelses Bekostning: dog, om Evenden
 har været gift og han efterlader sig Kone og Børn,
 skulle hans Esterladenskaber tilhøre disse, uden at Bøs-
 sen, for sit Tilgodehavende, skal have nogen Betaling
 for det, som er anvendt paa hans Kuur og Begravelse.
 Bliver nogen Evend syg, og han vil efter Forestaaende
 nyde fri Kuur og Pleie, skal han strax mælde sig til
 Indtagelse paa Hospitalet, og, saasnart han saaledes
 har mældt sig, betales strax af Bøssen, uagtet han ei
 strax der kan imedtages, det Samme som hans Kuur og
 Pleie skulde koste paa Hospitalet; men, saalænge han
 ei mælder sig eller lader sig mælde til Hospitalet, nyder
 han aldeles intet af Bøssen: dog bliver hans Begravelse,
 om han ved Døden afgaer, af Bøssen at bekoste, hvis
 han ei selv eier Formue dertil. Da det imidlertid kunde
 befrygtes, at Bøssen, ved flere Evendes Sygdom paa
 een Gang, kunde komme i Underbalance, og den lille
 Fond af 150 Rdlr., som nu haves, kunde medgaae,
 skulle Evendene, naar Bøssens nuværende Fond, ved
 Udgifter til Syge og Berdtæte af Evendene, maatte

bli.

blive formindsket indtil 120 Rdlr., foruden de ommældte 4 Sk. ugentligen, gjøre et lidet passende Tilskud til den kvartaliter, indtil dens Fond igjen er voret til 150 Rd. Denne Forening er, under 13 f. M., af Hs. Majestæt allernaadigst bleven confirmeret.

Da Efteraars Markedet i Bordingborg, som for dette Aar er bestemt til den 8 October, indercæffer paa samme Dag som Markedet i Nyekjøbing paa Falster, saa er det, ved Rescript af 14 d. M. til Stiftamtmanden over Sjælands Stift, bevilget, at det til den 8 Octbr. fastsatte Marked i Bordingborg maa, for i Aar, holdes den 6 samme Maaned.

Efterretning om de norske Kjøbstæders almindelige Brandforsikkring til 31 Mai 1802.

- 1) Beholdningen ved forrige Repartition den 31 Mai 1801 var 26,951 R. 11½ S
 hvortil kommer det samme Gang reparterede Overskud . 6,066 R. 66 S
 som fradrages efter
 Skrivelse fra Amtmanden over Bratsbergamt af 5 Marts 1802 og efter Collegiets Skrivelse til
 Grev.

Grevskabet Laurvig

af 27 s. M. . . . 18 R. 28

igjen ————— 6048 R. 64 s

samt Renter fra 11 Decbr. 1800

til 11 Decbr. 1801 af 6000 R.

i Kongens Kasse 240 R. . s

Da Beholdningen udgjør 33,239 R. 75 $\frac{1}{2}$ s

2) Den forsikrede Sum var ved bemældte Repartition

af 31 Mai 1801 6,617,180 R.

siden den Tid og til 31 Mai 1802 er

samme forøget: for Kjøb

stederne 127,360 R.

og for Landbygningerne . 132,540 R.

er ————— 259,900 R.

saar at den hele forsikrede Summa udgjør 6,877,080 R.

nemlig for Kjøbstæderne 5,728,240 R.

og for Landbygningerne 1,148,840 R.

3) Udgifterne fra 1 Juni 1801 til 31 Mai 1802 be-
løber:

a. Brandskader for Kjøbstæderne . . 418 R. 34 s

og for Landbygningerne 5,070 R. . s

b. Contoiret fra 1 April 1801 til 31

Marts 1802 450 R. . s

c) Overskud, for i Følge kongl. Resolu-

tion af 21 Juni 1786 at kunne repar-

tere fulde Tilskillingen af 100 R. og

efter

efter Brandforsikkrings-Anordningen
 undgaae brudne Tal ved Repartitio-
 nen, som oplægges til Beholdning
 eller Fond 1,225 R. 26 S
 ialt 7,163 R. 60 S

hvilke paa den ovennævnte hele Forsikkrings-Summa
 6,877.080 R. i Følge kongl. Rescript til samtlige Stift-
 amtmænd og Amtmænd i Norge af 4 September 1892
 reparteres med 10 S af hvert forsikket 100 Rdr.

Følgende, som med Tingsvidner have bevist, at de
 have reddet andre fra at drukne, have erhholdet den ved
 Placaten af 14 Septbr. 1798 lovede Belønning: Ma-
 thias Andersen og Anders Jacobsen af Aggershuus Stift,
 for at have reddet 2 Mennesker; Svivværks-Arbeider
 Anders Christensen Saugmester, af samme Stift, for
 at have reddet Konen Johanne Jørgensdatter Røste,
 der var falden ud i Nybroe-Jessen; Niels Andersen
 Lund af samme Stift for at have reddet Knud Berg;
 Lars Hermandsen Blendstræet og Hustru Christie Jør-
 gensdatter af Bergens Stift, for at have reddet Jever
 Olsen og Ingebrigt Knudsen, der kuldseilede; Thomas
 Nielsen og Thomas Sørensen af Belling i Beile Amt,
 for at have reddet et Børn, der var faldet i en Gade-
 Dam; Mårthe Johnsdatter, af Aggershuus Stift,
 for at have reddet et Børn, som var faldet i en Brønd.

Hs. Majestæt har, ved Resolution af 4 Juli 1800, iblandt andet befalet, at der aarligt, fra det danske Cancellie, skal gjøres Beretning angaaende Skifteværsets Tilstand i begge Rigerne; i Følge af denne allernaadigste Befaling har fornævnte Collegium forelagt Allerhøiøstsamme en, i tabellarisk Form forfattet, Udsigt over Skiftebehandlingen, saaledes som denne besandt at være ved Slutningen af Aaret 1800.

Denne Tabel viste Antallet af de Stifter, som endda vare udluttede fra de forbigangne Aar, indtil 1799 inclusive, hvormange i Aaret 1800 vare tilkomne, hvor stort et Antal af begge Dele der i samme Aar vare afgjorte og endeligt hvormange der til den Tid i alt vare udluttede, og fra hvilket Aar ethvert af disse var.

Det blev derved oplyst, at der i Aaret 1800 har været under Behandling i Danmark 6,647 Stifter, af hvilke 4,905 vare sluttede, og

i Norge 4,666 —

af hvilke 3,366 vare sluttede, samt at der, iblandt de 3,042, som sandtes udluttede, ikkun vare 556, der vare ældre end fra Aaret 1799 og af disse 556 har Cancelliet paalagt de vedkommende Skiftesforvaltere uopholdeligen at slutte de 254, fordi det ikke har anseet de opgivne Aarsager til Hensanden at være tilstrækkelige.

De øvrige 302 Stifter henstode af følgende Aarsager:

- 29 med Creditorers eller Arvingers Samtykke, eller efter deres Forlangende;
 28 fordi Proclama endda ikke var udløbet;
 53 formedelst Regnskabets Dicision eller Tilgodehavendes Inddrivelse;
 19 formedelst Arvingers Graværelse;
 14 beroede paa andre Boers Slutning;
 74 formedelst Professer, der førtes ved Under- og Over-Domstolene, samt Tvistigheder imellem Arvinger indbyrdes, saavelsom imellem dem og Creditorerne;
 85 uden at nogen Aarsag dertil var anført, hvorfor Cancelliet ogsaa om disse har fordret næiere Oplysninger.

De Skifter, som behandles af Commissarier, vare ikke herunder indbefattede, fordi de fornødne Oplysninger desangaaende endda ikke vare indkomne, men dersom vil en særskilt Beretning nærmere blive forelagt.

Lovgivning.

Interims-Reglement for Aalborg Lodser. (Dat. Admir. og Commiss. Collegiet den 31 Dec. 1801.)

I. I Aalborg Bye skal indtil videre være tvende faste Lodser med de efter Omstændighederne behøvende Reserver; disse Lodser skulle være berettigede til at lodse de Skibe, som det forlange, fra Aalborg Bye og til Hals, samt fra Aalborg og til Løgstør eller hvad andet Steds

Steds paa Liimfjorden imellem de to forbemældte Steder, men, naar de have lodset til Hals eller Løgstør, maae de ikke tage Retour-Lodsnings, til Fornærmelse for disse Steders Lodse, med mindre det seer efter Overeenskommelse, eller ingen Lods var tilstede. Da det Tilfælde kunde indtræffe, at flere Lodser paa een og samme Tid kunne behøves, saa bør Lodserne kjende nogle paalidelige Folk, som i slige Tilfælde kunne bruges som Hjelpe-Lodser, og disse have et Tegn af dem til den Hensigt, men dog paa saa Maade, at de ikke lodse uden i ovennævnte Tilfælde, og maae da ingenlunde tage højere Lodspenge end Tarten fastsætter.

2. Tarten for Halsborg Lodser bestemmes herved saaledes: for at lodse et Skib eller Fartoi fra Halsborg til Hals betales 32 β af hver God Skibet er dybgaaende, og ligeledes for at lodse op fra Halsborg til Løgstør 32 β ; og, naar Lodsningsfulde seer paa noget Mellemsted paa Fjorden, da i Forhold med denne Tært efter Distancen. Denne Tært gjælder fra 1 April til 30 September incl., men fra 1 Octbr. til 31 Marti incl. skal betales $\frac{1}{2}$ Deel mere.

3. Saalænge Lodsen er ombord, nyder han, foruden de ham tilkommende Lodspenge, frie Kost og Tæring, og opholdes han over Etmaal eller 24 Timer i Lods-Forretninger til Skibets Tjeneste, da betales ham end videre 48 β for hvert paafølgende Etmaal; og føl-

gelig for den overskydende kortere Tid efter samme Forhold, og dette forstaaes fra den Tid, han er bestilt og har mødt for at være beredt til at lodse Skibet, i det Dieblit Wind og Leilighed tillader det; bestilles en Lods af Kjøbmand eller Skipper at møde, og indfinder sig, men Skipperen siden forandrede sin Tanke og ikke vilde bruge Lodsen, skal Lodsen dog have sin Lods-Betaling og Etmaalspenge for den Tid, han har været opholdt paa Skibet.

4. Lodserne skulle have et bestemt og beqvemt Opholdssted, saa at de Handlende og Søesjarende stedse kunne vide, hvor at træffe dem, og bør der ligge en Protocol, i hvilken Bedkommende kan indskrive til hvad Tid de ere Lods begjærende, og hvor at møde, for at gaae ombord til det Lods forlangende Skib. Naar en Lods forsømmer at møde til den bestemte Tid og Sted, skal den skyldige Lods bøde 1 Rdlr., om endogsaa Skibet derved ingen Ophold lider; men, skulde beviisligt Ophold foranlediges, bøder han ikke alene dobbelt, men skal, om forlanges, lodse Skibet den Tour frit, ja endog efter Omstændighederne derfor af Magistraten dømmes til høiere Straf, hvilket i saa Fald indstilles til det høi, kongelige Admiralitets- og Commissariats-Collegiums nærmere Decision.

5. Aalborg Lodser ere pligtige at besørge og vedligeholde de trende Beeder eller Mærker paa den Grund i Liimsfjorden, som kaldes Dynen, hvilken ligger imel-

lem

lem Halsborg og Løgstøer, hvorimod de oppebære 8 ß af hvert Døds Karto, som passerer denne Grund.

Disse Lodser ere ikke pligtige selv at eie Waad; ved Halsborg skal Skipperen besørge dem ombord til den Tid, han selv bestemmer, og saavel i Løgstøer som Hals skal de andre Lodser sætte dem i Land; desaaarsag skal Skibet betimeligt gjøre det sædvanlige Tegn efter Lods, for at de bemældte Steders Lodser betids kan komme til Borde, for at afstige den ombord værende Lods; dog staaer det dem frit for at føre Waad med sig om de vil.

7. Hvad saavel Lodsernes som andre i saa Henseende Vedkommendes Pligter og Rettigheder angaaer, bliver i øvrigt den under 27 October 1800 udstedte Interims Anordning for Gladstrands og de dermed forenede Lodserier at følge, samt den deri anbefalede lovlige Omgangsmaade, isald Trætte skulde opkomme imellem den Skibførende og Lodsen, Lodsningen, og hvad deraf dependerer, vedkommende.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 10 September er Cand. Theol. P. N. Hesselberg confirmeret til Personel-Kapellan for Helliggjestes Menighed i Kjøbenhavn; Cand. Theol. S. E. Mølsted ligeledes til Personel-Kapellan for Valløebye og Taarnebye Menigheder i Sjælland; Profurator A. Langballe meddeelt Bevilling
som

som Procurator ved Kjøbenhavns Hof- og Stadsret, samt alle Over- og Underretter i Sjælland, Høiesteret undtagen. Den 17 September, Sognepræsten for Haurum og Søebye Menigheder, D. Commerfeldt, confirmeret til Sognepræst for Schjolde Menighed i Aarhus Stift.

Under Generalitetet: Den 10 September er Chefen for det Frederiksortske Garnisons Compagnie, Capitain v. Frohbose benaadet med Majors Charakter. Second-Lieutenant af det oldenborgske Regiment v. Gassel forundt Premier-Lieutenants- og Fændrik v. Gemmer af den schlesvig-holsteenske Bataljons 1te Infanterie, Second-Lieutenants Charakter; Fændrik v. Thomsen forfremmet til Second-Lieutenant i Dronningens Liv-Regiment; den ved Livgarden til Hest staaende Adjutant, Premier-Lieutenant af Cavalleriet, P. v. Barfeth ansat som Premier-Lieutenant à la suite ved det syenske Regiment lette Dragoner; Tøihuus-Lieutenant ved Rendsborg Arsenal, v. Klubien forflyttet i lige Egenkab til Randers Provinzial-Tøihuus, i den dersfra afgaaede og à la suite ved Artillerie-Corpsen ansatte Tøihuus-Lieutenants v. Bertnums Sted, og Fyrværker Carstens igjen udnævnt til Tøihuus-Lieutenant ved Rendsborg Arsenal; Capitain Greve af Holck-Wintersfeldt afskediget fra det sjællandske Jæger-Corps, for at tiltræde et Landeværn-Compagnie, og Frikorporal Achille de Courmier fra Liv-Reg. lette Dragoner som Lieutenant.